

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Wenkend Perspectief

DATUM
8 juni 2023
Verz. 8 juni 2023

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
B (Bas) Römgers

TELEFOONNUMMER
06 25 10 54 62

ONZE REFERENTIE
2023.02732

E-MAILADRES
Bas.romgers@maastricht.nl

FAXNUMMER
--

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief introduceer ik graag het "Wenkend Perspectief".

Het Wenkend Perspectief visualiseert als vergezicht de belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen van Maastricht als voorwaarde voor een toekomstbestendige stad en regio Zuid-Limburg, inclusief de (fysieke) relatie met de omgeving. Het is een dynamisch werkdocument dat het kader aanreikt voor gesprekken met publieke en private partners uit de stad, de provincie, de (Eu)regio en het Rijk.

Randvoorwaardelijk kader voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat

Het Wenkend Perspectief vormt een samenhangend, gebiedsgericht verhaal over de grote uitdagingen van Maastricht. Met het Wenkend Perspectief formuleren we met andere woorden een openingsbod als verdieping op 'Panorama Zuid-Limburg'. Willen wij als Maastricht en als Euregio Maas-Rijn in de komende 30 jaar één van de meest aantrekkelijke vestigingsplaatsen voor talent en innovatie worden, dan moet onze fysieke omgeving focussen op: kenniseconomie, leefkwaliteit en verbindingen.

Om het vestigingsklimaat van Maastricht te versterken, zetten we in op 4 strategieën, die elk een onderdeel vormen binnen het Wenkend Perspectief.

1. Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC)
Met de doorontwikkeling van de BMHC realiseren we een aantrekkelijk stukje stad, als stimulans voor de kenniseconomie, de werkgelegenheid en de brede welvaart.
2. (Eu)regionale agglomeratie
Het stimuleren van de (eu)regionale agglomeratie die leefkwaliteit en betaalbaar wonen met voorzieningen en carrièrekansen combineert. Hoogfrequent OV in de Euregio en directe treinverbindingen met de Randstad, Brainport en Brussel staan hoog op de agenda.
3. Aantrekkelijke knooppunten
We investeren in aantrekkelijke stations en stationsomgevingen met nieuwe wandel- en fietsverbindingen en een mix van wonen, werken en voorzieningen voor stad en regio.

DATUM
8 juni 2023

4. Groen & Gezond

We zetten in op een aantrekkelijke en klimaatrobuuste leefomgeving, met ruimte voor bewegen, ontmoeten en recreatie langs de verkoelende Maas.

Ontwikkeling van het Maasdal

Het Wenkend Perspectief agendaert en geeft richting aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het Maasdal als voorwaarde voor een toekomstbestendige kenniseconomie van Maastricht en Zuid-Limburg. Een regio met gekwalificeerde arbeidskrachten, betrokken burgers, een hoog voorzieningenniveau, een klimaatbestendige leefomgeving en veerkrachtige wijken. Hoogwater, droogte en hittestress zijn uitdagingen waarop we het antwoord vinden in meer ruimte voor de verkoelende Maas en zo bijdragen aan hoogwaterveiligheid en gezondheid.

De opbrengst van de gesprekken die wij voeren met het Wenkend Perspectief als vergezicht zullen ons uiteindelijk leiden naar een gebiedsagenda, (nieuwe) samenwerkingen, vernieuwende allianties, en ontwikkelingen die hun beslag krijgen in de actualisatie van de Omgevingsvisie Maastricht, maar ook onze bijdrage vormen in de brede 'Zuid-Limburg Agenda'. Om de gesprekken met potentiële partners in Brussel en in het Rijk voortvarend op te pakken treden per 1 juli 2023 bij de gemeente Maastricht 2 lobbyisten aan, die beschikken over een breed bestuurlijk netwerk.

Van Wenkend Perspectief naar concrete projecten

De vertaling van de vergezichten uit het Wenkend Perspectief en de Omgevingsvisie naar fysieke ingrepen zal gebeuren samen met onze inwoners en partners in de stad, de provincie, de Euregio en het Rijk. Want de grote fysieke opgaven van Maastricht kunnen wij als gemeente enkel in (financiële) partnerschappen verwezenlijken.

Eén van die projecten die op relatief korte termijn de visie zichtbaar zal maken, is de ontwikkeling van het Landbouwbelaan, waarbij de maasovers functioneren als ontmoetingsplek voor alle Maastrichtenaren. Maar ook burgerinitiatieven zoals MAAS-SAAM vormen een waardevolle bijdrage aan de concretisering en uitwerking van het vergezicht 2050. Aanbevelingen uit MAAS-SAAM die passen binnen het beleid kunnen worden meegenomen in lopende projecten zoals het Kennedybrugtracé, het Sphinxkwartier en de MIRT-verkenning (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) Zuidelijke Maasoevers.

Als bijlage bij deze RIB vindt u het document inclusief overzichtskaart met de ambities uit het Wenkend Perspectief. Laten we samen, stapsgewijs bouwen aan onze ambitie van het Wenkend Perspectief Maasdal Maastricht, *the bright site of life!*

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

WORK IN PROGRESS

WORK IN PROGRESS

Maasdal Maastricht

Bright Site of Life

Een wenkend perspectief voor Maastricht 2050
door innovatie, leefkwaliteit en verbindingen

concept

Maasdal Maastricht

Bright Site of Life

De Romeinen stichtten er al een geliefde site en tweeduizend jaar later bloeit in het Maastrichtse Maasdal de Brightlands Health Campus met wereldwijd toonaangevend onderzoek op het gebied van de levenswetenschappen. Plaats die ontwikkeling in dat uitbundige Limburgse landschap en die prachtige historische stad, mix dat met de volksaard - de *Mestreechter Geis* die als geen ander weet hoe het leven te leven - en we kunnen oprecht spreken van een geweldige potentie voor een *Bright Site of Life*.

Duurzame ontwikkeling stad en regio

De gebiedsagenda van het Maastrichtse Maasdal is erop gericht een prettig leef- werk- en verblijfsklimaat te ontwikkelen, waardoor het gebied zich de komende dertig jaar in de wereldtop nestelt van meest aantrekkelijke vestigingsplaatsen voor talent, innovatieve bedrijven en onderwijsinstellingen. Hiermee creëren we de randvoorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van stad en regio: een toekomstbestendige economie, brede werkgelegenheid, voldoende arbeidskrachten, een hoog voorzieningenniveau, een klimaatbestendige en gezonde leefomgeving en investeringen in veerkrachtige wijken.

Bright site of Life

Deze ambitie voor een *Bright Site of Life* rust op vier bouwstenen: de Brightlands Maastricht Health Campus, de agglomeratievorming met Zuid-Limburg en Euregio, de ontwikkeling van woon- werk- en leefkwaliteit rond de knooppunten van de stationsomgevingen (Noord, Centraal, Zuid) en tot slot de rivieromgeving zelf, *groen en gezond* doordat de verblijfskwaliteit met sprongen is toegenomen. Centraal hierin staan de ontwikkeling van de Maasoever inclusief Limmel en Randwyck, en duurzaam ruimte voor de rivier als magische en verkoelende levensader.

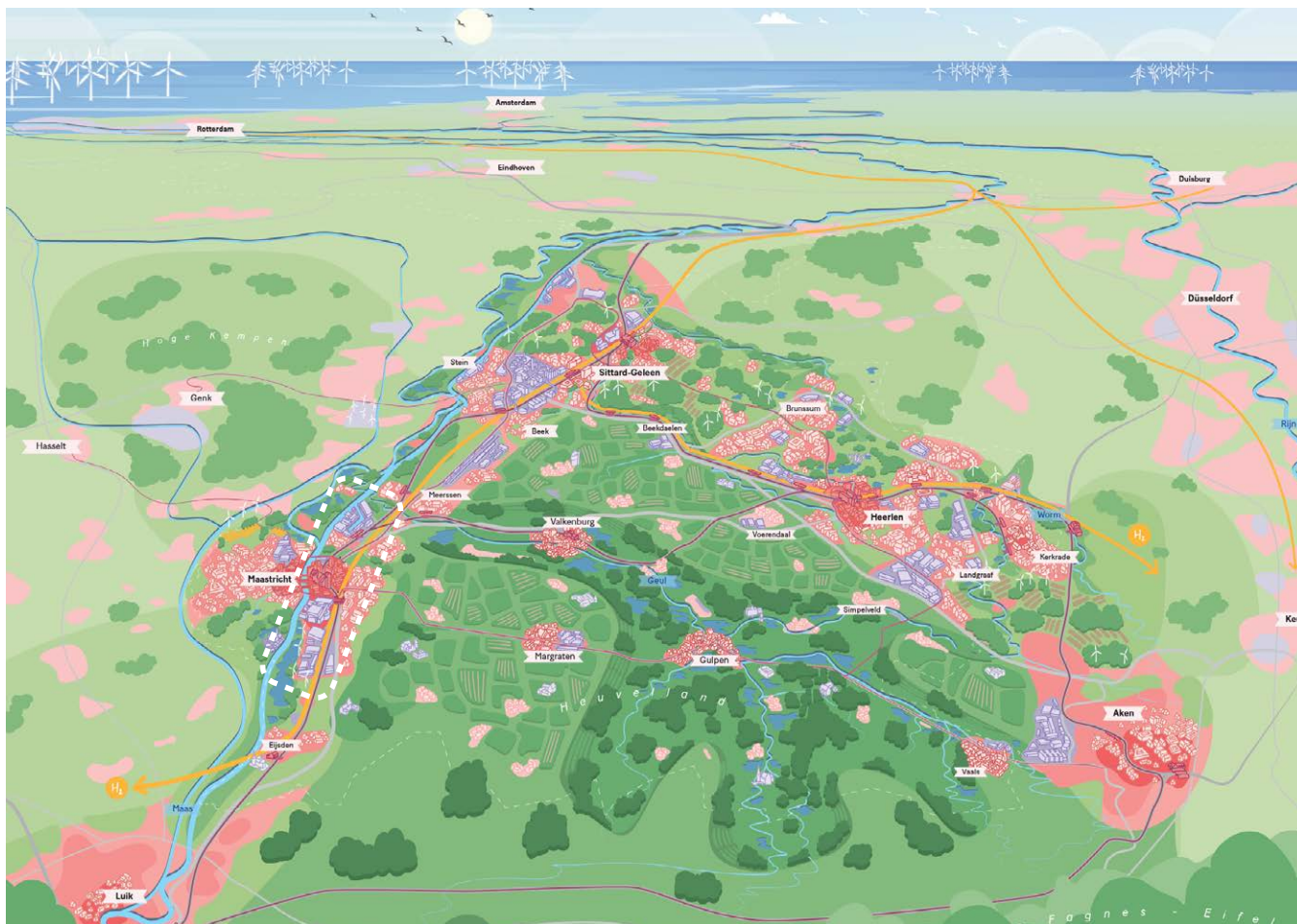
Een wenkend perspectief
voor Maastricht 2050
door innovatie, leefkwaliteit
en verbindingen

ZL maakt NL groter

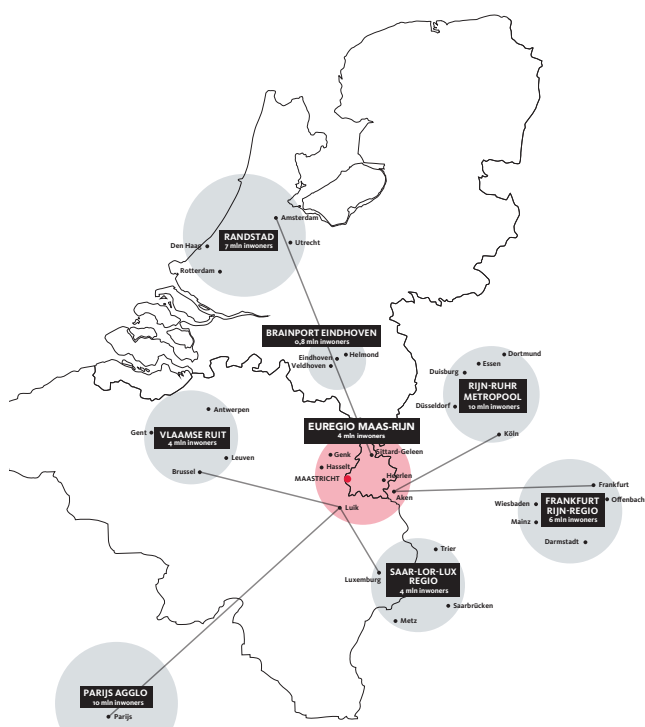
Zie hier de uitgestoken hand naar alle partners in de stad, regio, provincie, rijk en EU die samen dit wenkend perspectief van een *Bright Site of Life* kunnen realiseren. De hele regio profiteert van een excellent vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven, van vlotte (Eu-)regionale en (inter)nationale verbindingen en van een klimaatrobuuste Maasvallei. En andersom: Maastricht ontleent haar aantrekkingskracht voor een groot deel aan het Heuvelland, de economische motoren in de regio en de internationale context. Maar niet alleen de regio, heel Nederland wordt groter als de Euregio Maas-Rijn, met haar 4 miljoen inwoners en een economisch potentieel van een tweede Randstad, wordt aangekoppeld via Maastricht en Zuid-Limburg.

Openingsbod

Het is daarom een openingsbod dat de belangrijkste gebiedsagenda van Maastricht voor de komende jaren uittekent, en de basis vormt voor het gesprek en samenwerking met elkaar. Om vervolgens samen verder in te kleuren en uit te werken in deelgebieden en plannen waar regionale en landelijke partners, mede-overheden, bedrijven, instellingen en organisaties aan werken. Stapsgewijs en samen bouwen we aan onze ambitie voor een *Bright Site of Life*.

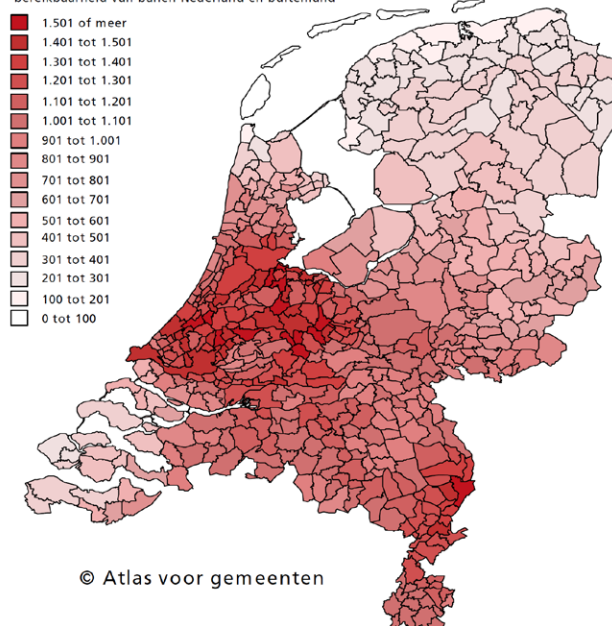

Synthesebeeld Panorama Zuid-Limburg 2030 in het kader van het 'Ontwikkelperspectief NOVEX gebied Zuid-Limburg' vormt de basis voor de regionale ontwikkelingsstrategie en het ruimtelijk ontwikkelperspectief Zuid-Limburg. Wenkend perspectief 'Maasdal Maastricht' vormt één van de bouwstenen.

Eurogio Maas-Rijn als verbindende schakel tussen de economische kerngebieden Randstad-Brainport, het Ruhrgebied en de Vlaamse Ruit.

bereikbaarheid van banen Nederland en buitenland

Bereikbaarheid banen in Nederland en buitenland (r).
Bron: Marlet en Van Woerkens

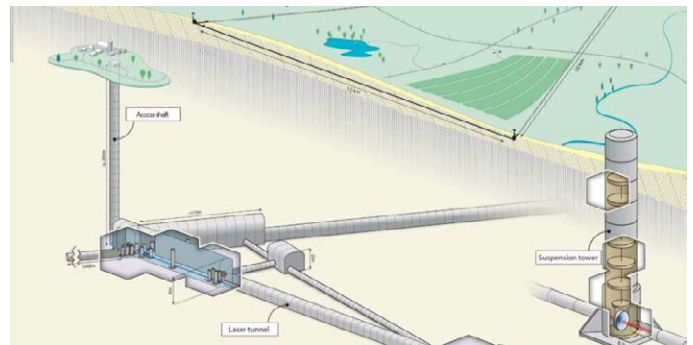
1. Brightlands Maastricht Health Campus

Aan de Maasoeveren ontwikkelt zich vanuit het huidige Randwyck de Brightlands Maastricht Health Campus: een wereldwijd toonaangevende innovatiecampus op het gebied van gezondheid, geneeskunde en biowetenschappen, met specialismen zoals cardiovasculaire, regeneratieve geneeskunde, en onderzoek naar zwaartekrachtsgolven. Rijk en regio zetten in op de komst van de Einstein Telescoop. De campus biedt een vruchtbare habitat voor de vestiging van dit observatorium. De campus onderscheidt zich met een combinatie van top- kennisinstituten, gevestigde en jonge bedrijven, faciliteiten (MECC, incubator), een sterke gemeenschap, een goede bereikbaarheid en ontwikkelruimte voor startups (starters), *scale-ups* (groeiers), corporates (gevestigde bedrijven en instellingen) en productiegebonden R&D op het aangrenzende bedrijventerrein dat onderdeel uitmaakt van hetzelfde ecosysteem.

De campus koppelt zo onderwijs, en kenniseconomie aan ontwikkeling en vakmanschap, en creëert daarmee een brede werkgelegenheid. Daarnaast is er een uitstekende leefkwaliteit dankzij een gevarieerd woonaanbod in uitbundig groen, met uitdagende winkel- sport- en horecavoorzieningen en een rijk sociaal-cultureel leven. Kortom de campus ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk en dynamisch stukje stad.

De komende jaren wordt geïnvesteerd in een aantrekkelijke en groene campus als decor voor ontspanning, beweging en informele ontmoetingen, inspiratie en kennisuitwisseling

De Einstein Telescope Pathfinder op Brightlands Maastricht Health Campus is de R&D-faciliteit voor het testen en prototypen van innovatieve concepten en activerende technologieën voor de Einstein Telescoop, de eerste van een nieuwe klasse van toekomstige zwaartekrachtgolfobservatoria

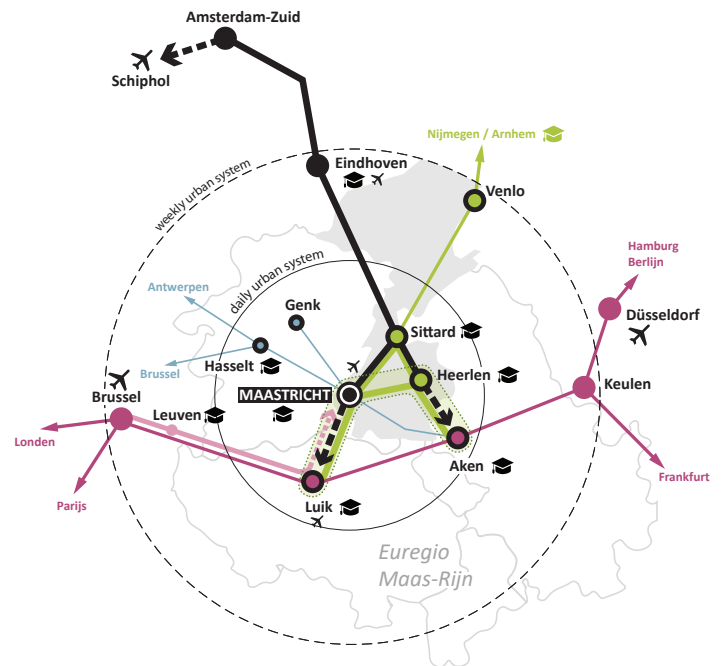
Brightlands Maastricht Health Campus is onderdeel van Brightlands, een open innovatie community in Limburg met ruim 30.000 innovatieve ondernemers, onderzoekers en studenten. Elke dag werken zij aan doorbraken op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en digitalisering

2. (Eu-)regionale agglomeratievorming

Naar verwachting woont in 2025 zeventig procent van de wereldbevolking in stedelijke agglomeraties die met elkaar concurreren om schaars theoretisch en praktisch opgeleid talent: zowel in een *battle for the brains* als in een *war on workers*. Zuid-Limburg is net zo groot als Rotterdam en heeft net zoveel inwoners. En 'Zuidstad' – zoals de stadsregio Zuid-Limburg ook wel genoemd wordt – heeft een unique selling point dat andere grote steden niet hebben: een geweldige leefkwaliteit die voornamelijk wordt gevormd door betaalbaar wonen in een prachtig landschap. Hiermee kan de regio de concurrentie met andere steden aan, mits het zijn totaalaanbod op het gebied van wonen, cultuur en carrièrekansen ook echt als één stedelijke propositie kan bieden.

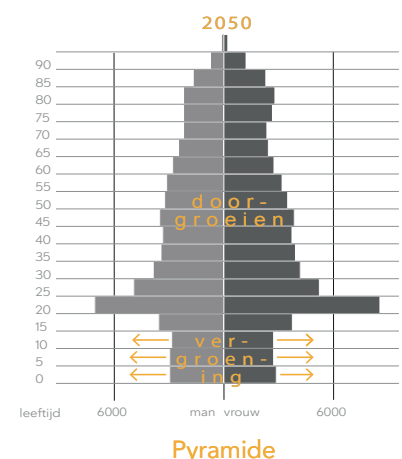
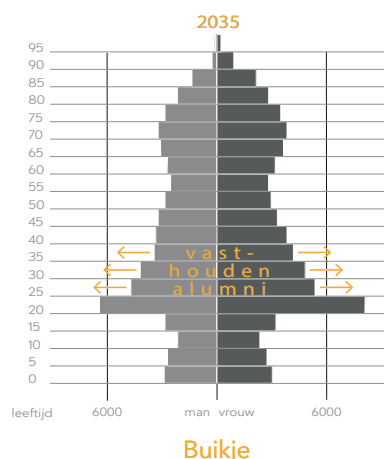
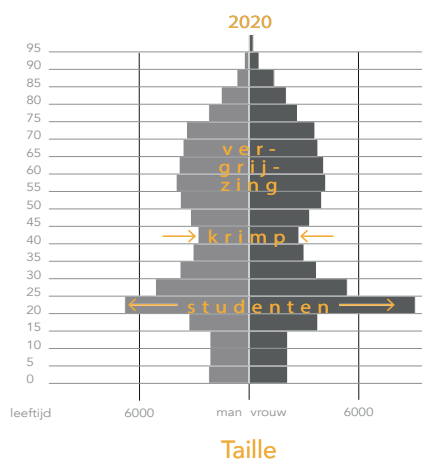
Daarvoor zijn op de eerste plaats robuuste OV-verbindingen noodzakelijk. Aan de infrastructuur ligt het niet: er ligt genoeg ijzer in de grond. Er rijden echter te weinig treinen over. Wil het gebied gaan functioneren als één stad, dan moet het huidige OV gaan functioneren als een bovengrondse metro: hoogfrequent en 24/7 beschikbaar.

Kenniswerkers kiezen niet alleen voor een baan, want die kunnen ze overal krijgen. Ze gaan voor een loopbaan en de combinatie van carrièrekansen met innovatie, bereikbaarheid, veiligheid, sociale cohesie, gezondheidszorg, woonaanbod, onderwijsaanbod, kunst- en cultuuraanbod, zorgvoorzieningen, duurzaamheid, schone lucht, kwaliteit leefomgeving, sport- en recreatie, horeca- en winkelaanbod en de nabijheid van natuur. 'Zuidstad' kan deze propositie waarmaken, als we investeren in een robuust OV-netwerk.

Maastricht en Euregio verbindt en versterkt de economische kerngebieden Brainport-Randstad, Vlaamse Ruit en Ruhrgebied

Trekken we deze strategie door naar de Euregio Maas-Rijn dan ontstaat er een metropool van 4 miljoen inwoners, met 2,1 miljoen banen binnen 1 uur van Maastricht en jaarlijks meer afstuderende ingenieurs dan in heel Nederland bij elkaar. De Euregio Maas-Rijn kan, naast de Randstad en Brainport Eindhoven, de derde economische motor voor Nederland worden. Het opheffen van grensbarrières zou 13% toename van het bruto regionaal product betekenen. Door Maastricht over bestaand spoor beter te verbinden met Eindhoven en Brussel kunnen Brainport Eindhoven en de Euregio aansluiten op de economische potentie van de ELA-driehoek (Eindhoven/Leuven/Aken). Daar profiteert heel Nederland van. En daar profiteren natuurlijk de inwoners van de Euregio van omdat hun carrièrekansen enorm toenemen als grensbarrières vervallen.

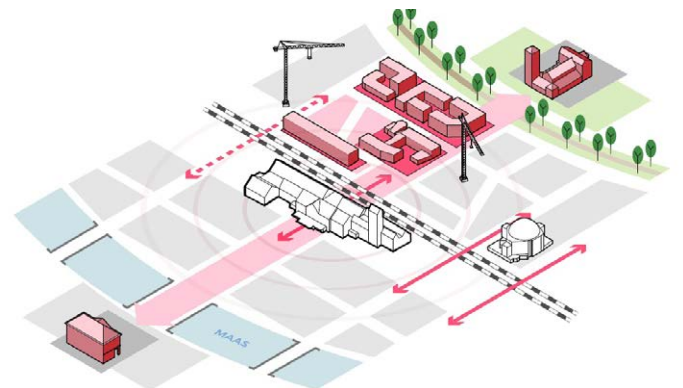
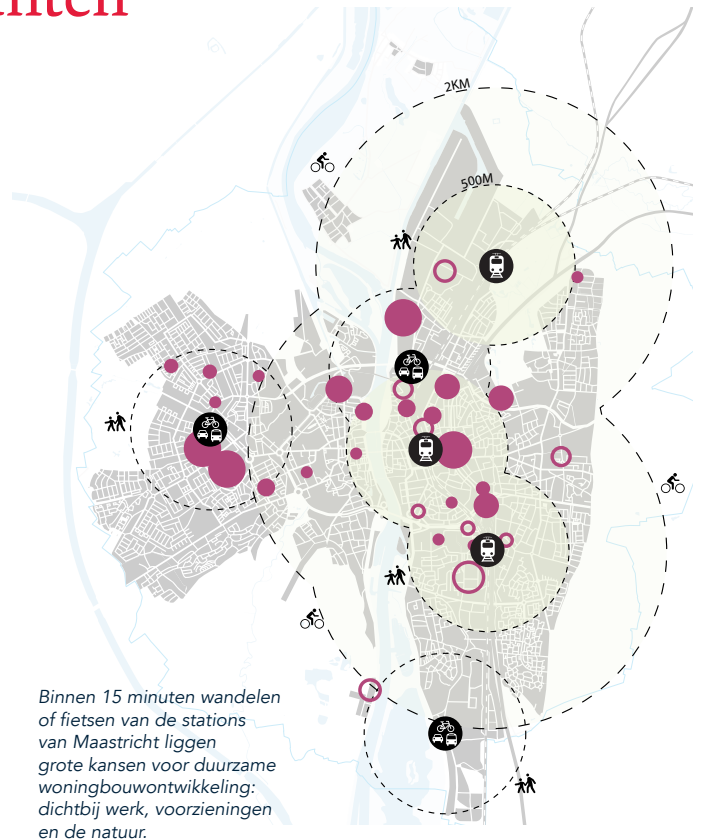
Door in te zetten op goede verbindingen biedt Maastricht en de regio meer bereikbare carrièrekansen en voorzieningen. Een belangrijke factor voor jonge professionals om zich duurzaam te binden aan de stad, en de basis voor een duurzame samenleving en economische basis voor een veerkrachtige stad.

3. Aantrekkelijke knooppunten

Gebiedsontwikkelingen in de buurt van stations zorgen ervoor dat woningbouw, voorzieningen en economische ontwikkeling met elkaar verknopen en niet leiden tot meer automobilititeit, maar wel tot meer leefkwaliteit. *Internationaal station Maastricht Centraal* wordt een knooppunt van internationale allure dat Maastricht en de Euregio rechtstreeks verbindt met Eindhoven, Amsterdam en Brussel. De grootste binnenstedelijke spoorbarrière van Nederland wordt geslecht door nieuwe verbindingen onderdeel te maken van de integrale gebiedsontwikkeling. Het Burgerinitiatief *Boven het Spoor* is daarbij letterlijk een wenkend perspectief.

Een soortgelijke ontwikkeling zien we rond station *Maastricht Campus* (voorheen: *Maastricht Randwyck*): een knooppunt dat de dagelijkse stroom bewoners, studenten, werknemers en gasten faciliteert met woningen, winkels, multimodale mobiliteitshubs en voorzieningen op het gebied van cultuur, sport en gezondheid. Door regionale functies te clusteren rond deze knooppunten ontstaat er meer interactie tussen de steden en campussen, en groeit de netwerkkracht van de Euregio. Bovendien zorgt woningbouw en functiemenging rond stations voor een sterker netwerk en een beter verdienmodel voor comfortabel en hoogfrequent openbaar vervoer.

Voortbouwend op het succes van de P+R wordt station *Maastricht Noord* doorontwikkeld tot een mobiliteitshub die auto, trein, bus en fiets met elkaar verbindt. De hub vangt auto's op aan de rand van de stad en functioneert tevens als Natuurtransferium voor de ontsluiting van het Heuvelland. Robuuste langzaamverkeersverbindingen verbinden deze knooppunten op hun beurt weer met de stad, het Maasdal, en het Heuvelland.

Om de barrièrewerking te verminderen, moeten de verkeersstromen in de stad worden herverdeeld en moeten nieuwe spoorkruisende verbindingen worden gemaakt. In het gebied tussen station en de Groene Loper liggen kansen voor gebiedsontwikkeling minder dan 5 minuten lopen van het station. - Verdiepingsonderzoek OV-knoop Maastricht, 2020

Coenen en Soete, van burgerinitiatief 'Boven het Spoor', gaan verder dan het maken van lokale verbindingen en stellen voor een gedeelte van het spoor onder de grond te plaatsen en daarboven een aantrekkelijke nieuwe allee aan te leggen. De haalbaarheid van dit aantrekkelijke perspectief zal in opdracht van de gemeente onderzocht worden.

Naast een aantrekkelijke stationspassage voor voetgangers ter hoogte van de historische stationshal is een goede fietsverbinding van groot belang. Een optie die onderzocht wordt is een fietsbrug in het verlengde van de St. Maartenslaan. - Verdiepingsonderzoek OV-knoop Maastricht, 2020

4. Groen & Gezond

De Maas markeert de oorsprong van de stad, maar biedt ook het duurzaam toekomstperspectief. De komende jaren wordt verder gewerkt aan de transformatie van de Maasoever om de stad en de regio klaar te maken voor de uitdagingen van de toekomst zoals hoogwater, droogte, hittestress, en brede welvaart. De nieuwe Maasoever vormen een aantrekkelijk decor voor wandelaars, fietsers, sport, cultuur, en functioneren als ontmoetingsplek voor alle Maastrichtenaars. De Maas verbindt het historisch centrum en het nieuwe Maastricht, de stad en de regio, de wijken, het centrum en de inwoners met elkaar.

De ambitie is om van Randwyck tot de Beatrixhaven de rivier terug te geven aan de stad: luie trappen die het water inlopen, aantrekkelijke wandel- en fietsroutes, veel groen. De fysieke ingrepen leiden tot meer ruimte voor de verkoelende Maas en dragen bij aan de hoogwaterveiligheid. Op de kades ontstaat ruimte voor sportieve en culturele activiteiten, pop-up barretjes en foodtrucks. Iedereen komt er samen: jong en oud, alle kleuren en nationaliteiten. Er spelen momenteel ook burgerinitiatieven op dit gebied (zoals 'MaasSaam') die als inspiratie dienen.

Doordat de stad haar gezicht meer naar de Maas richt, inclusief nieuwe oeververbindingen, ontstaan mogelijkheden en routes voor wandelaars en fietsers, die daarmee een impuls bieden voor de positieve gezondheid in stad en regio. Niet alleen de Maas, maar ook de straat in de buurt speelt een belangrijke rol voor de gezondheid en verblijfskwaliteit. We werken toe naar 'de gezonde straat' met voldoende ruimte voor groen, spelen, wandelen, fietsen en ontmoeten.

De Groene Loper, de groene ruggengraat van de stad, verbinden we via 'Groene Doorlopers' en 'Groene Uitlopers' met Limmel aan de Maas, het Geuldal, het Heuvelland, het Jekerdal (via een vergroend Kennedybrugtracé), de ENCI en het nieuwe Campuspark. Deze laatste vloeit over in het bestaande Charles-Eyckpark aan de Maas en vormt een heerlijke wandel- en fietsverbinding met de historische binnenstad.

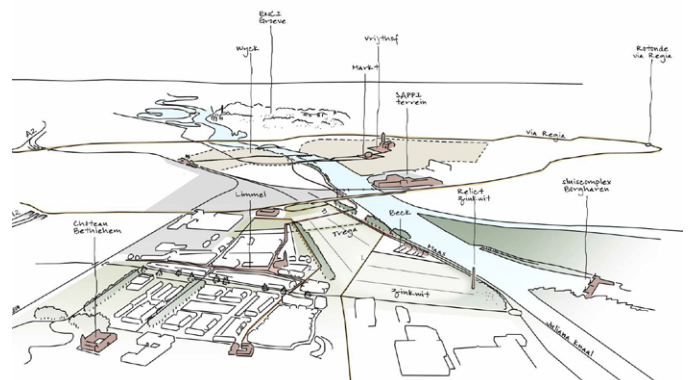
De stad wordt klaargestoomd voor de toekomst door te investeren in duurzame opwekking van energie, slimme uitwisseling en aansluiting op robuuste landelijke en Europese energienetwerken. De energietransitie

krijgt een gebiedsspecifieke uitwerking. De duurzame woonwijk Limmel aan de Maas voorziet in haar eigen energieopwekking, *smart energy grids* op de campus en bedrijventerreinen zorgen voor lokale uitwisseling van energie en in Limmel en Nazareth zorgt de aanleg van een warmtehub en warmtenet ervoor dat bestaande huizen verwarmd worden met restwarmte van de industrie.

In deze publicatie vertelt de kaart u veel meer over de gebiedsagenda die richting geeft, en ruimte voor duurzame ontwikkeling en initiatieven creëert.

Groene Doorloper: De Groene Loper wordt stapsgewijs doorgetrokken: in het zuiden via de Campus tot in Randwyck-Zuid, en in het noorden via de Beatrixhaven naar Rothem en het Geuldal. Het is een aantrekkelijke verbinding voor voetgangers en fietsers en een groene ontmoetingsplek die bijdraagt aan waterinfiltratie, waterbuffering, koeling en biodiversiteit.

Aan de Maas, op wandelafstand van Station Noord en fietsafstand van het centrum en Station Maastricht wordt een groen en gezond woonmilieu gerealiseerd: op de voormalige industrieterreinen van Trega Zinkwit verrijst Limmel aan de Maas, een duurzame gebiedsontwikkeling met circa 950 woningen.

1 Brightlands Maastricht Health Campus

a Brightlands Maastricht Health Campus

De campus verbindt Randwyck, het stationsgebied en bedrijventerrein Maastricht Zuid in één ecosysteem voor innovatie. De komende jaren wordt geïnvesteerd in het creëren van optimale omstandigheden voor kennisontwikkeling en innovatie van wereldniveau. Faciliteiten, labs, kennis en netwerk worden gedeeld in een sterke community. Een dynamisch stukje stad met horeca, winkels, cultuur, woningen en een aantrekkelijke en groene openbare ruimte voor ontspanning, beweging, en ontmoetingen vormt het decor voor kennisuitwisseling en innovatie.

b Makerspace & incubator

Een nieuwe (3e) incubator geeft onderzoekers en start-ups toegang tot een fablab, wetlab- en prototype faciliteiten en business coaching. Gecombineerd met publieke faciliteiten zoals flexwerkplekken, studielounges, horeca, design en cultuur wordt het een aantrekkelijke plek voor ontmoeting en kennisuitwisseling.

c Einsteintelecoop Pathfinder

De nieuwe onderzoeksfaciliteit ET Pathfinder is een kennisknooppunt en de ontmoetingsplek voor de ontwikkeling van de Einsteintelecoop en het onderzoek dat daar plaats zal vinden.

d Groene verbindingen

Van oudsher is de Maastrichtse universiteit geïntegreerd in de stad. De Brightlands Maastricht Health Campus wordt via aantrekkelijke wandel- en fietsroutes en hoogfrequent OV verbonden met het station, de Maas, de stad en de Euregio.

e Living Lab

De stad is een proeftuin voor innovaties, zoals de ontwikkeling van gezonde straten en mobility hubs die functioneren als energiebuffers. In Living Labs worden innovaties getest in de echte wereld, met realistische testresultaten, exposure en bewustzijn als resultaat.

f Foodlane

Een foodlane brengt de bourgondische levensstijl en lokale voeding naar de campus. Restaurants en rollende keukens bieden gezonde voeding en een aantrekkelijke plek voor ontspanning en kennisuitwisseling.

2 (Eu)-regionale agglomeratievorming

a Doorfietsroutes

Vlotte, veilige en aantrekkelijke fietsroutes voor fietsende forenzen verbinden de campussen en woonplekken binnen de Euregio met elkaar.

b Zuidnet

Spoorboekloos reizen in Zuid-Limburg door bestaand spoor in de driehoek Maastricht - Sittard - Geleen - Heerlen beter te benutten middels een hoogfrequente, 24-uurs dienstregeling. Dat leidt tot meer bereikbare banen en voorzieningen (onderwijs, cultuur, gezondheid) in de regio.

c Bus Rapid Transit (BRT)

Dit kwalitatief hoogwaardig busverkeersysteem is een kostenefficiënt alternatief voor de duurzame ontsluiting van gebieden waar geen spoor aanwezig is, zoals Belgisch Limburg, Maastricht-Aachen Airport en de Chemelot Campus.

d Drielandentrein

De Drielandentrein die vanaf 2023 als sneltrain tussen Luik, Maastricht en Aken rijdt vergroot het daily urban system, en zorgt voor de aansluiting van Maastricht en Zuid-Limburg op het internationale HSL-net. Van daaruit zijn Brussel, Parijs, Frankfurt en London binnen handbereik, en vormen daarmee een weekly urban system.

e Brussel Express

De intercity uit Brussel stopt niet in Luik, maar rijdt (deels) door naar Maastricht. Zonder infrastructurele ingrepen wordt Brussel en Leuven via een directe treinverbinding verbonden met Maastricht, en ontsluit daarmee van de economische potentie van de ELA-driehoek (Eindhoven/Leuven/Aken) en agglomeratiewerking van de Eurodelta (Randstad, Vlaamse Ruit en Ruhrgebied).

f Intercity Schiphol-Luik

Door de bestaande intercity over bestaand spoor door te laten rijden worden Maastricht, Randstad en Brainport Eindhoven met een beperkte investering duurzaam gekoppeld aan het Europese HSL-net.

g Upgrade A2 afrittencomplex 55 Ossingerbaan

In samenwerking met Rijkswaterstaat wordt onderzocht hoe de doorstroming op de A2 en de bereikbaarheid van ziekenhuis, campus en bedrijventerrein verbeterd kan worden.

h Maastricht Aachen Airport

MAA focust op (uiteindelijk elektrisch) kleinschalig, hoogfrequent passagiersvervoer naar internationale bestemmingen waarvoor de trein geen alternatief biedt, zodat Maastricht en de Euregio internationaal en -continentaal beter bereikbaar worden.

3 Aantrekkelijke knooppunten

a Internationaal station Maastricht

Station Maastricht wordt een station van internationale allure dat de Euregio verbindt met Eindhoven, Aken, Amsterdam en Brussel. De oude passerelle wordt vervangen door een ruime en aantrekkelijke verbinding die de nieuwe oostelijke entree en de sporen verbindt met het historische stationsgebouw.

b Stationskwartier

Rond het station wordt een aantrekkelijk en dynamisch stedelijk milieu ontwikkeld met regionale functies, horeca, bedrijven en woningen voor studenten, starters, senioren en expats.

c Opheffen spoorbarrière

De grootste binnenstedelijke spoorbarrière van Nederland wordt geslecht met hoogwaardige verbindingen voor voetgangers en fietsers over- of onder het spoor ter hoogte van het station. Onderzocht wordt of het haalbaar is de sporen ondergronds te verplaatsen zoals voorgesteld in het Burgerinitiatief Boven het Spoor.

d Station Maastricht Campus

Station Randwyck wordt opgewaarderd tot Station Maastricht Campus: een aantrekkelijk station dat de dagelijkse stroom bewoners, studenten, werknemers en gasten faciliteert met horeca, voorzieningen, comfortabele wachtfoules, een stationsplein en een vlotte overstap op bus of (deel)fiets.

e Station Maastricht Noord

Voortbouwend op het succes van de P+R wordt station Noord doorontwikkeld tot een mobiliteitshub die auto, trein, bus en fiets met elkaar verbindt. Met twee extra perons is er elk kwartier een trein richting centrum en campus. De hub vangt auto's op aan de rand van de stad en functioneert tevens als Natuurtransitium voor de ontsluiting van het Heuvelland.

f Mobility Hubs

Mobility hubs bieden forenzen en bezoekers een aantrekkelijke parkeerplaats met laadfaciliteiten en een vlotte en comfortabele overstap op deelfietsen, ebikes of de bus richting het centrum of werkplek. Zo garanderen we een bereikbare, maar ook aantrekkelijke en gezonde stad en campus.

g Circular Hubs

Logistieke hubs zorgen voor de overslag en bundeling van producten voor de Zero Emission Zone (ZES). De logistieke hub is een eerste stap in de ontwikkeling naar een Circular hub, waar vraag en aanbod van materialen en restmaterialen uitgewisseld worden.

4 Groen & Gezond

a Maastricht Maasgericht

De ambitie is om van Randwyck tot de Beatrixhaven de rivier - de levensader van de stad - terug te geven aan Maastricht: luie trappen die het water inlopen, aantrekkelijke wandel- en fietsroutes, veel groen. De fysieke ingrepen leiden tot meer ruimte voor de rivier en dragen bij aan de hoogwaterveiligheid. Op de kades ontstaat ruimte voor sportactiviteiten, pop-up barretjes en foodtrucks. Iedereen komt er samen.

b Nieuwe oeververbindingen

We streven naar nieuwe oeververbindingen voor voetgangers en fietsers om een impuls te geven aan duurzame mobiliteit, leefbaarheid en de gezondheid in stad en regio:

- ter hoogte van Sappi Zuid een brugverbinding voor actief verkeer (fietsers en wandelaars) die het Spinkwartier en West verbindt met het station en de middelbare scholen in Oost,
- en ter hoogte van de ENCI een verbinding voor actief verkeer in eerste instantie in de vorm van een elektrische bus.

c Toekomstbestendige stadsontwikkeling

Op de voormalige industrieterreinen van Trega Zinkwit verrijkt Limmel aan de Maas, een groen en gezond stuk stad met circa 950 woningen.

d Duurzame opwekking en uitwisseling van energie

Maastricht gaat voor duurzame opwek, slimme uitwisseling en aansluiting op robuuste landelijke en Europese energienetwerken. De energietransitie krijgt een specifieke uitwerking op gebiedsniveau. Smart energy grids zorgen voor uitwisseling van energie op de campus en bedrijventerreinen. Het oude dorp Limmel en de wijk Nazareth worden klaargestoomd voor de toekomst: door de aanleg van een warmtehub en warmtenet. Zo wordt restwarmte van de industrie benut voor de verwarming van woningen.

e Groene Doorloper

De Groene Loper wordt stapsgewijs doorgetrokken via de Campus tot in Randwyck-Zuid, en via de Beatrixhaven naar Meerssen en het Geuldal. Het lange-rechte park vormt de ruggengraat van de groene en gezonde stad: het stimuleert wandelen, fietsen, sporten, ontmoeten en draagt bij aan waterinfiltratie, waterbuffering, koeling en de biodiversiteit.

f Groene Uitlopers

In oost-westelijke richting vormen groene uitlopers dwarsverbanden in de stad, zoals bijvoorbeeld:

- Het Kennedybrugtracé: Gepland groot onderhoud wordt aangegrepen om ambities voor vergroening en betere fiets- en voetgangersverbindingen te realiseren.
- Wijkerveldpark: Een nieuw te ontwikkelen park rond villa Wijkerveld verbindt het station en het centrum met de Groene Loper en Maastricht Oost.

g Campuspark

Een nieuw park in het hart van de campus vergroot de aantrekkingskracht van het ecosysteem en verbindt de kennis economie met de omliggende buurten en de rest van de stad. Het park met waterbuffers, wadi's en veel groen draagt bij aan het realiseren van een klimaatrobuuste stad en economie. En wordt via het bestaande Charles-Eyckpark verbonden met de binnenstad.

h Klimaatrobuust Maastricht

Investeringen in de woningvoorraad, voorzieningen en de energietransitie worden gekoppeld aan vergroening van openbare ruimte. Tijdens warme zomers zorgen de Maas, de groene Maasoeveren, parken en lommerrijke straten voor verkoeling, terwijl bewoners op een dagstrand of in een zwembad aan de Maas genieten van de Bright Site of Life.

i Natuurfabriek ENCI

Het industrieel erfgoed wordt toegankelijk en onderdeel van de stad en de natuur. Het terrein krijgt een mix van programma's variërend van natuur en recreatie, tot industrie cultuur, innovatieve bedrijvigheid en educatie. De ontwikkelingen zijn duurzaam; groen, circular, sociaal en innovatief en er wordt ingespeeld op de belevingswaarde.